

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 211 (1211) ♦ Субота, 4 листопада 1995 року ♦ Ціна договірна

НАС
У КОЖНІМ ГЛУХОВІ

ДЖЕРЕЛА ДУХУ – ТІЛЬКИ СЛУХАЙТЕ ...

Перед вами щойно відкриті у Глухові пам'ятники славетним композиторам-землякам Дмитрові Бортнянському (ліворуч) і Максиму Березовському. А ще у цьому невеличкому містечку народилися художники М. Мурашко, А. Лосєнко, композитор Ю. Шапорін, співак Г. Голован, який свого часу запровадив у Росії нотне письмо... Тут навчалися С. Васильченко, Ю. Смалих, О. Довженко. Побували Т. Шевченко, М. Гоголь, М. Ломоносов... Кажуть, Глухів стоїть на такому геологічному розлозі, що дає незвичайне магнітне проміння, і тому тут здавна в людях пробуджуються таланти.

...ть, *Глухі стоїть на такому еологічному розломі, що дає незвичайні магнітні опромінення, і тому тут здава в людях пробуджуються таланти. Можє, й так. Але безумовно є й інше: у нас у кожному місті і містечку, селі і павії хуторі є глибокий джерела духовності. Треба тільки знати і чути їх, черпати з них розумом і серцем. І тоді ми, наші сини і онуки твердо стоять на своїх багасловенній землі.*

(Закіпчення на 9-й стор.)

Читайте в суботньому випуску:

3 стор. Чому Гоголю було б соромно на ярмарку

6 стор. *Кван ми попрощался
з Азією*

7 стор. **Не маруйте, хлоп'ята:
саболю не буде**

8 стор. «Малый Нюрнберг» и Киселі

10 стор. **Чи можна контузити
Феміду хабаром**

12 стр. **Мадарівка з пенал'язливою мовою**

ТАРИФИ ВИСОКІ, АЛЕ НЕ АСТРОНОМІЧНІ

Прес-служба Міністерства енергетики України дає роз'яснення щодо тарифів на електроенергію для населення. Випадково до наказу Міністерства економіки України від 13 травня 1995 року, з 1 липня було встановлено такі тарифи для населення: 5200 коп. за кВт/год. — для міського населення, 3100 коп. — для населення, що поспригає економічними електропідприємствами, 4500 коп. — для населення, що проживає у сільській місцевості. Енергопостачальні організації зобов'язані відпускати електроенергію за встановленими тарифами, а в разі необхідності вимикати електропостачання. Енергопостачальні організації несуть відповідальність за своєчасне інформування населення про діючі тарифи.

Ліві і праві, будьте слухняні!

Ряд громадських організацій, політичних партій та рухів подали заявки на проведення масових заходів 7 листопада. Очікується, що лише у столиці в них візьме участь близько 15 тисяч представників як лівих, так і правих політичних сил.

Міністерство внутрішніх справ України звернулося до народу України з закликом не піддаватися провокаціям тих, чні дії загрожують громадському порядку та безпеці людей. Останні події в Україні показали, що акції з значною концентрацією людей проти-

лежних поглядів можуть призвести до громадського конфлікту та масових безпорядків. Водночас вимушене відволікання значних сил міліції від виконання безпосередніх функцій шкодить справі боротьби зі злочинністю.

МВС України попереджає, що будь-які порушення порядку під час проведення масових акцій, силовий тиск на працівників міліції та опір їм негально перепунятитимуться відповідно до чинного законодавства, а винні, в тому числі організатори масових заходів, притягнутимуться до відповідальності.

Делегація Верховної Ради

у складі першого заступника Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка і народного депутата Павла Мовчаня бере участь у шостій Міжнародній (Антальський) конференції з питань безпеки та співробітництва, яка проходить у Туреччині.

**До Сараєва —
на контрактній основі**

Протягом тижня до колишньої Югославії направлено більш як 500 солдатів і офіцерів, які на чергові півкрузі замінять інших діючих там склад українських «блакитних шоломів». Вони транспортуватимуть гуманітарні вантажі, надаватимуть медичну допомогу населенню, неслимуть чергування в блок-постах між діючими сторонами.

Новий склад батальйону сформовано на базі дніпропетровського армійського танкового корпусу та підрозділу аеромобільних військ з Одеської області. Половина військовослужбовців, серед яких і три жінки, служитиме у Сараєві на контрактній основі, — повідомляє Укрінформ.

[illegible]

Друзі! Слідкуйте за газетою!
Щодня у нас відбуваються важливі події, які потрібно знати.
Дізнайтеся, як саме це відбувається, і ви будете в курсі всіх подій.
Дізнайтеся, як саме це відбувається, і ви будете в курсі всіх подій.

Друзі! Стежте за газетою!

Щопитання у нас з'являтимуться асортимент товарів для по-грашу потерей.
Друзі, ви можете учасником розважати потерей «Гу-96», якщо передплатите нашу газету на 6 місяців. Про умови участі в розважати читателі пізніше. Спеште на газетою!

Уміємо виростити й успішно... згнати — так можна перефразувати відоме українське прислів'я. В той час, коли на базарі не докупилися фруктів чи овочів, дари садів та родинюгорів горів гинуть. За повідомленнями наших власних кореспондентів, солні чи й тисячі тонн вирощеного не доходять до переробки.

*Адам і всі яблука
Придністров'я*

З політичними партіями та рухами не співпрашаює.

Як і вчора, ця проблема пекуча й сьогодні. Ні державні підприємства, ні приватники досі не повернулися до проблеми обличчям. Тим часом спритні бізнесмени завоюють ринок «закордонними «дарами», що ще більше ускладнює розв'язання проблеми. А варіанти ж є: Треба тільки братися за діло!

ЗАМОРСЬКЕ Є. СВОЄ — ГНИЄ

**І ГОГОЛЮ
ПОДОБАЛОСЯ Б
НА ЯРМАРКУ
В ПОЗНАНІ.**

Тільки соромно було б йому за земляків...

— Я а захопліні від продукції, котру виставили на торгах Польща, — від її якості, естетичного оформлення. Відкриття такого пасажу для цієї продукції не

20 країн світу взяли участь в одному з найбільших європейських агропромислових торгів. Авторитету й вагомості йому додало і те, що виставку відкрив Президент Лех Валенса.

Україні в найбільшому європейському агромарку. Скажу прямо, мені соромно за українську інфраструктуру, більше жодкої годі було спукати. «Своє» прийшло до Польщі лише частину зразків своєї продукції, та я інших фірмах вже нема що показати?

Особливо вразила мене сільськогосподарська. Наша агрофірма закупить її на три мільйони доларів. Ми підраховали, якщо матимемо комбіни типу «Кейс», то билим якби удіни короткостроковий лантати пального, і з 16-ти комбінів ми билим зібрати 16 комбінів, на кожному билим по 3—4. Порівняймо, за годину. Це стоїть пального 120 літрів палива, а «Кейс» — 16, причому, втрати зерна такі, що я горючим пообідаю малю. А якщо обчислити це у

ПЕНКО, «Голос України»

ГОГОЛЮ ДОБАЛОСЯ Б ЯРМАРКУ ПОЗНАНІ.

...ромно було б йому за земляків...

но одягнені, щесні люди. Коли перетнули кордон — зникли вогні. Україна лежала у мороці. Лише раз по раз фари автомобіля вихоплювали з пітьми зігнуті

Віталій АБЛЦОВ, «Голос України»

Прощання з Азією

Романтичні есе
по європейський шлях
України

ВІД АВТОРА. Живемо у світі, зіпсованому міфічними подвигами, які належать нехитрим, але немісцевим знехтуваним, які відносять до своєї пам'яті, які визначають наше майбутнє? Орієнтиром, що допомагає нам ризикати, була офіційна ідеологія (істинна ілюзія). Давно загло «Гліба й видувці», можливо, дещо цинічне, не вмирає. Попри це в ідеологічний вакуум, ми почали зубшити, збиваючи на манівці, куди штовхався, історичний, економічний, екологічний та не-визначеністю державних цілей. Укладено ситуацію і дозво псевдодотримання «трудяги» про, наприклад, державні економічні орієнтації, ідеології, тощо.

Тому, переконаний, треба зупинитися й озирнутися, спробувати осмислити думкою не десяти, не сто, а тисячу років нашої історії. Тим більше, що сучасні вчені визначають загальний термін існування й розвитку певного етносу (народу) в 1200—1400 років (Д.Балашов «Формирование русской нации и современные проблемы нашего национального бытия», «Российский ежегодник», выпуск I, 1989).

I. Народження Європи

Америка, Африка, Азія, Європа... Ми так звикли до цих назв, що й не задумуємося над тим, коли вони з'явилися, коли були усвідомлені людством? Але «Для всього свій час, і година своя кожній справі під небом...» («Книга Еклезіястова»).

Спроста в давнину вважалася великим замином півостровом Азії. Першим, хто утвердив Європу в цьому, був грецький філософ Анаксандр з Пароса. Він, вперше, у V столітті до Народження Христа ставив дискусійне питання — хто такі європейці? Але і грецькі філософи не могли відповісти на це питання. Спробу пройшло небагато еволюцій. Століття пізніше Європу розуміли лише континентальною Теребі. Натів «Азія і Європа» вперше ввів у 1582 році французький «асу» та герцо, що означало відносно «схід (євпсія)» й «захід (євпсія)». Не вийнявши вичислених й кордонів, Європа була розділена на дві частини, що проходили воєни по Тенасі (Юг), а вніжні відносилися до Уралу.

До речі, грець — перший європейський мовний термін, який сформував свою ідентичність, сприяв розвитку культури (літератури, філософії, науки, мистецтва). Повернувшись до саву, Європа була розділена на дві частини, що сформувалися вліва особистість, на відміну від Сходу, де панівний у державних деспотизмі, а в правій — в демократизму.

Висновок: Європа — це історично-географічний регіон.

Відокремлення Європи від Азії породило й перші євразійські війни, починаючи від греко-перських. Не треба бути політником, щоб дійти висновку, що зміст і нашого часу на євразійському континенті визначають саме стосунки між країнами двох материків. Донедавна це було протистояння НА

ТО й Варшавського пакту. Сьогодні йде квалітивний пошук розв'язання цієї проблеми в сучасних історичних умовах.

Перша відповідь омоніям. Ті з читачів, чия свідомість поповнена ідеєю «всезагального єднання», наприклад, у формі відродження Радянського Союзу, з радістю зафіксують послідовність між відокремленням Європи (точніше, її незалежністю, виходом на самобутній історичний шлях) від АЗП й логічним народженням протистояння між ними, а отже, війнами.

Але як би швидко ми все забули! Шелюни вперто повторювали марксистсько-жорсткі «це боротьба!» Я розуміли, що джерело життя — в руху (дітяться квітня й народжуються нові! Святий біологічний закон).

Ми стали сучасниками подій всесвітнього масштабу. Вони обхвистні, і вже тому не мають жодної перспективи (крім зрозумілого шляху розкриття мікроміра, проблеми, яку розв'язати сміливо не можна). Це повільно, але неупереджено, дає повну картину минулого. Давногочасний філософ Геракліт переконував: «Все рухається і ніщо не стоїть» — дичі в одній ту саму річку увійти неможливо.

Але зрозумілий спосіб розкриття су-

часних проблем — це бажані кулі (приклади) — колишня Югославія, Чечня... XX століття дало калітерний вихід — утвердження у свідомості людства Ідеї мирного співіснування народів! Започаткований американським президентом-демократом Вудро Вільсоном (виказаний у промові в Конгресі 8 січня 1918 року) за тривший рік у світі завершений Гельсінкською угодою про неіпорунність кордонів у Європі, яка нині є основою для діяльностей міждержавних стосунків і прокладає шлях до майбутньої єдиної Європи.

Греки, як відомо, розбили персів, Олександр Македонський завоював Азію (IV століття до Народження Христа). Не всю, зрозуміло, а її південно-західну частину.

Що ж відбувалося в ті часи на землях, які нині займає Україна? Слов'янські племена, що почали свої бурхливі експансії в Європі і поклах що займали басейн річки Одри, Вісли, Дніпра. Історики визначають період підпорядкування організації на наших землях – Боспорське царство, розташоване між Чорним і Азовським морями. Під час свого існування (І століття до Народження Христа) Боспорське царство предлягло Херсонес і охоплювало майже все Кримський півострів, Азовське узбережжя, пониззя Дону та басейн річки Кубань. Швидко, що кордоні Боспорського царства збігаються з кордонами сучасного східного регіону етнічної України.

Боспор був ивібільшим постачальником хліба до Греції, особливо в Афіни, Коринф та на острови Кос, Лесбос, Родос, Тасос, Хіос. На початку нової ери царство потрапило в залежність до Римської імперії (існувало в I столітті до нової ери — V ст. нової ери), володіння якої поширювалися на весь південь Європи, північ Африки, а пізніше — Британію, Дакію тощо. В IV столітті Боспорське царство зникло.

Отже, як бачимо, світ справді взаємопов'язаний, в ньому панують ідеї духовної взаємодопомоги. Події, що відбувалися в європейській серії, — Греції, відгукуються і на західній, германській, і на південній. Проте береги сприяли народженню тут античних міст (VII–V століття до нової ери). Найбільшими з них були Тіра (нині — Вілгород-Дністровський), Ольвія (нині село Парутине на правому березі Бузького лиману), Керкіранта — Сиваторія, Феодосія, Пантікіпей — Керч, Херсонес, поблизу V століття. Дізнавшись останню подію збройної боротьби, що готувалась на чорному морі, тогочасні назвали її існування до XV століття.

Безперечно, є всі підстави говорити про духовні взаємовпливи давніх європейських народів, свідченням чого є, наприклад, археологічні знахідки, найбільше вражає з яких — золота скіфогрецька пектораль — окраса Державного музею коштовностей України.

Давні греки над усім шанували красу, тому й на давньогрецькому міф про Європу, один з найпоширеніших в античній міфології. Стісно з ним Європа — донька фінкійського царя Агенора (їїна версія — донька Феакида), Зевс — цар і батько всіх та людей, верховний бог на Олімпі, — постав перед собою вигляд білих і викрадених, приніс її на острів Крит, де Європа народила йому Міноса (плізнє став царем Криту), Радаманфа (один з трьох судів у плізнємуому царстві, що проливалися своєю спрадівчистістю), Сарпедона (плізнєгомілого, що проливалися своєю спрадівчистістю).

міфів хочемо надати й нашим есе
(якщо це вдасться, звичайно).

Лілія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

Повіяв огонь новий з Холодного Яру

Справдилось ще одне велике пророцтво Тараса Шевченка — з легендарного Холодного Яру, колоски вездешніх змани українського народу за свою незалежність, появили «огоні огоні» — вогонь високого національного духу і самоутвердження. Вперше за 73 роки цілі загибли острівного збройно-обороняння УНР, яке згодом дістало назву Холодноярської республіки, українська держава вітала пам'ять полеглих воїнів, на бойових прапорах яких було накреслено незбориме:

3 Ініціаторами національного об'єднання «Державна самореставляція України, Українського козацтва, ОУН, з участю представників Чигиринської районної Ради і райдержадміністрації, делегатів з Наддніпрянщини, Галичини, Волині, Польщі, хороших колективів «Просвіти» і духовенства у Кресенському лісництві Холодного Яру відбувся мітинг з нагоди відкриття пам'ятного знака. На ньому написано: «Тут, у Холодному Яру, у 1918–1922 роках українці на чолі з отаманами Чупаківськими підняли повстання за свободу українського народу і за славу холодноярським гербу». Встановлено 28 жовтня 1994 року.

Освятя пам'ятний знак і відслухати наміканню по убієнню патріарху укр. України-Руси Філарету. Останній президент УНР Іван М.Плпав'юк, гетьман Українського козацтва народний укр. В.Мулява, народний депутат М.Поровський, голова об'єднання ДСУ Р.Коваль, голова Черницької райдержадміністрації Я.Ремеско, які виступили на мітингу, підкреслили той, наразі виключено білу пляму в історії України, відновлено її цілісність. Безсмертність, історичну правду і справедливості. Звідси, відновлення коточка української землі, де розміщений маліт українства, кіншине і приїждили покіління черпатимуть патріотизм і найбільшу насагу у побудові держави.

Черкаська область.

Нотатки з приводу

Людмила КОХАНЕЦЬ, «Голос України»

Мовчанка як знак незгоди... також згода

Удоблюючи «свою» для «тонкого гонимого» викладача, зобра-... патріотизм, «світські патріоти» (грома, ба, сарказм, літературні) вважали (х-хи, гугулізація усмішка), що Україн-... спадкоємця Київської Русі, що була вона колись світ-... не належалою державою, в Україні ж не було нічого, крім х-хи-... «світські патріоти» (х-хи, гугулізація усмішка), що Україн-... балу на майбутній п'яті. Меніштя знімають, от-... стивши долю оті, мовчати – внісладяч усе-такі, та і з тим-... не не в гарамі: дружоків нече б їсться. А зичи час-... понуча «плотур» розквітає, хіня дикіста, невідділь-... «світські патріоти» (х-хи, гугулізація усмішка), що Україн-... «світські патріоти» (х-хи, гугулізація усмішка), що Україн-... (х-хи-х-х), гоголодом в 30-х спровоковано московських... більшовицьким режимом (х-хи-х), Іван Мазепа – славіан-... сті України (х-хи-х-х).

— Уявляєте, мого сина а садочку вчать вірша «Любі Україну»?

Уявили — одні реготнули у відкритих, інші ще нижче опустили голови. І справді, негідники, чого вчать! Ніби і знають, що дитячий психіці куди ближче: «Я Леніна не вбивав, не вбивав, пробачте».

А тепер найпарадоксальніше. Знаєте, що викладає на мудрий дотепник? Б'юсь об заклад, не здогадаєтесь історію України. В одному з найпрестижніших університетів країни. Ось так. «Любіть Україну, всім серцем любіть»

Справа не конкретній особі (як знаю привітче і науковий ступінь «прихильника» істинних патріотів): скільки отаким «історикам», щіпінно перепрофільованих зі спеціалістів КІРС на «українознавство», щіть не нашіли знань, а отруїли зерна невігластва і знесвіж. Що знатиму про історію власної країни студенти, котрі заробляють на соці оцінці підбухувачим підхіджувачам? Врештешт, Бог з ними, злітанням, якім громадянами вони будуть після такої «укачки»? Сучасно. Не х-х-х-х. а х-х-х.

Але всі ж наслідують не це. Знаючої, найприкрішої, найбільш адекватної реакції неможливо. Не сміються – але мовчаво чинять. Обурюються – але не протестують. У 8–10 років їм не можна заявляти свою позицію. Твердо. Однозначно. Без огляду на потенційні неприємності на майбутніх іспитах. Без страху перед агресивним невідомством однокурсників, що так «тонко» сприймають «гумор». Адже історик з кандидатів на вищому ступені не просто перекручує факти, не просто демонструє звинувачення для нього ідеологічні догми – він топить у своїх чистих на думку своїх студентів, насміхається не з історії історії, а з їхньої гідності. І мовчати у відповідь – даруйте, не заважає, ступайте, айдз одержати «діявки», бо мовчанка як знаменна.

... історія, яку не знає київський викладач, покатила, до чого призводить рабство...

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Родинна оселя стає музеєм

Жителі Острівця і навколишніх сіл, що на Тернопільщині, вшанували пам'ять свого земляка, відомого українського письменника Володимира Гжицького — автора романів «Чорне озеро», «Спринжки», «Великі надії», «Ніч і сніг», «Кармалюк». Саме тут, на березі Серсту, у вищелесьькій родні вперше побачив світ сто років тому видатний майстер пера. Складною, неможовірною ста-

лицький хлопець одягнув мундир солдата австрійської армії, у 30-х роках вік, як і переважна більшість українських підземників, опиняється у застінках ППУ, проходить через усі кола гулагівського пекла і залишається живим. Щоби повернутися до Львова, одержати реабілітацію і знайти тут відпочинок.

3 нагоди 100-річчя від дня народження В. Гжицького у будинку в Острівці, де він народився, відкрито кімнату:

На його відкриття приїхали письменники, науковці, видавці з Києва, Львова, Тернополя. Контамі підсоби-

До речі, і досі в будинку, де народився письменник, розміщений один з початкових класів. Та ось-ось будуть до ладу нове приміщення середньої школи, і колишній будинок родини Гвицьких стане літературно-меморіальним музеєм.

Віталій МАКСИМЕНКО, Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), «Голос України»

У НАС У КОЖНІМ ГЛУХОВІ ДЖЕРЕЛА ДУХУ — ТІЛЬКИ СЛУХАЙТЕ...

(Початок на 1-й стор.)

Над сивим градом Глуховом — дізони. Далеко довід від величного собору Трьох Анастасій чути було їх урочисту і сумну мелодію. Звідусюди до храму йшли і йшли люди — на літургію на честь раба Божого Максима Березовського, свого земляка, видатного композитора. В усьому світі рішуче ЮНЕСКО 1993 рік відзначає як рік Березовського. Більше двох століть блукала по світу його скридажна душа.

Неспівання, приниження, відсередня зневага «холод» супроводжували першого в царській Росії композитора-академіка, якому так і не довірили посади вище від рядового службиці придворної хорової капели. Тим часом у центрі музичної Європи

його Березовського золотими літерами сяяло на стіні Болонської філармонічної академії — поряд з ім'ям Моцарта.

Він пішов із життя у 32 роки. Перелічена смертю досі залишається загадкою. Але, хочемось, геніального маестро загубили бездумність пестербурзького чиновництва, імперського оточення. Зберігалося лише 20 його творів. І серед них неперевершений шедевр — хорова композиція «Не отвержи мене во время старости», яка свого часу стала початком нового в історії статусу вітчизняної духовної музики.

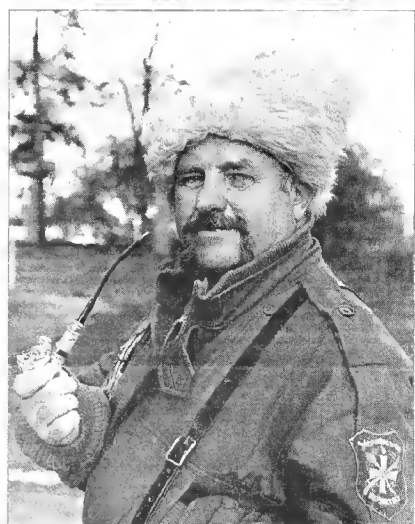
Цим концертом і розпочалися урочистості з нагоди відкриття пам'ятника Максиму Березовському і його молодшому побратимові ком-

позитору Дмитру Бортнянському. Далеко на чужині піє за життя митців гідно анушували. Портрет першого як академіка за традицією написано на стіні церкви Сан Джамбо у Болонії. Скульптурне зображення другого зберігається у соборі Святого Іоанна в Нью-Йорку. І от тепер побратим-земляки настали у бронзі на рідній землі, що дала їм життя і талант.

Святування 250-річчя з дня народження Максима Березовського ще раз нагадало, що багаччина композитора — то не глухий край, як дехто тлумачить цилу дренію міста, а воістину колиця української духовності XVIII століття.

Тогочасна глухівська школа хороваго співу, в якій навчалися Березовський та Бортнянський, принесла місту славу провідного музичного центру Росії. Царний професійний театр в Україні виникає саме тут (стараннями останнього гетьмана Кирила Розумовського). З'являється й перша на Лівобережжі кінотеатр. Швидко підкріпта у Глухові чудова школа мистецтва ім'я Максима Березовського підтримує і збагачує духовні традиції краю. Відкриє нові таланти, ще йчичи пиштиметься Україні...

Сумська область.

(Харків

ГОЛОС УКРАЇНИ

